

F O A H A

pentru

MUZICĂ, ARTA SI LITERATURA.

Nr. 27.

MERCURIU, 14. IULIU

1854.

GRATULATIUNE

catra nouu Metropolitu, facuta in numele romanilor
din Secuime pentru reactivarea Metropoliei
romane*).

In diua Inaltiarii Domnului nostru Isusu Christosu fui sericitu a primi din Gazeta Transilvaniae acea nemarginita bucuria mai de doue secole apusa, care din Pronia Dumnedeașca, și din Îndurarea Augustissimului Imperatu Franciscu Josifu I. au patrunsu inimă mea, precum și susținutului națiunei romane aici între secoli asediate, intiegându, cumca în stimatissima, și de toti bine simitorii iubita, și prea vrednică persoana a Escententii Tale, nu numai ranele Clerului gr. cath, și Transilvaniai săntu tamăduite, și dorurile inplinite; ci prin clementia Majestatei Sale, prea bunului suboare și dreptu credintiosului Cesaru, a Regelui Apostolicescu, de multu instrainată marire a Clerului și poporului romanu, cu reinvierea Archi Episcopiei seu Metropoliei, în timpul primavarei acestia au începutu a inflori.

Escententia Ta Domne Archi-Episcope! Macărca nu suntu în stare am descoperi bucuria inimiei mele cu gura, seu cu dreptă ori catu de creditiosă a o descrie, precum se cunvine, fiindca, precum întristarea cea adinca, asia și bucuria cea adevarata nu are cunvințe deajunsu de a putea talcui simtuirile inimiei; totușu socotindu cumca Escententia Ta din vîstieriele ceriului, și din darul Nemesei Dumne, deseci cinci talenti dobândindu și cu aceia dela

inceputulu vrestei teneretielor in tota circumstările asea neobosita negotiatoria cu primesdia sanetatei, și vietiei ai fostu Escententia Ta sericitu a sustiné și a seversi, catu acum vediendu vredniciele in coronate și ca talentii incredintati nu numai cu alți cinci, ci cu indoita sau duplicita dobanda, este adeverata ostenela și negotiatoria remunerata; se va indura Escententia Sa D. Metropolitu celu mai umilitu capelanu și fiu, cu parenteasca marinimitate, dupa intielesulu santei scripturei: bucurativa scl. cu înaltimea Escententii Tale la scaunulu cel Maritul Metropoliei și a mea umilita bucuria plina de evlavia cu obiceinuita și parenteasca indurare a o primi. Insa precum primavéra pe langa ce aduce flori multe și ochiloru și inimiei desfăsatore, totușu inimai simțulu verei te rodesc, și tonnale prefacă, spre folosulu și indestularea omenimei, asea pe lunga nemarginita bucuria mea, pe lunga temeinica nedejde a mea, radiamata in prea adinca înțeleptiunea și experientia a Escententii Tale plina de religiositate și cultura morală, vor aduce rodui de vecinica pomenire vrednice: dorirea, neîncetata a animeimile, intru acestea sa, să iuflacata, pana la ora cea mai depre urma a vietii mele. —

Multiamita nesaversita Dumnedieirbei celei întreite in fecie, Tatului, Fiiului și Spiritului sanctu, caci pe lunga invatatura Mantuitorului: „Seraci pururea ti avea cu voi,” bogatia și mangaierea sufletește bine au voitul in urma nedejdei neplatite a nio darui, — inaltiandu capulu bisericei unite in Transilvania a națiunei romane la marirea acea, care cu sila i se instrainsa; marirea ce se apuse nu numai pentru lipsa culturei, ci și din invidia collocnitórilor, cu cari cu nedesde de a putea trai in pace, dandu Romanulu drepta, in locu sa sa tienă tractatulu și cnditioanele pacei, națiunea

*) E demnu de însemnatu ca precum pana acum nu se asta in tota secuimea verunu resunetu de vîția nationala, asia.

romana cu intinderea dreptei incetu, incetu sau trasu in groapa servirei dejosite pana la tirania, si cu mireni si cu preoti fara da nice o sfiala savarsita. Domne a totu puternice dau multiamita si pentru rebdarile si cercarile văcurilor trecute, ca daca ai si bine voitu din amoreea cea nemarginita ane cerceta si ane lasa supusi ispitei, neai binecuvantatu cu invierea Metropolii, de care strabunii nostri romani, pe langa dorirea indelungata, nu au putut avea parte, si acuma in binecuvantata persóna a lui Alesandru, ca prin altu Iosue suotemu conduse in Chanaanulu promisiunei si alu libertatei. Dane Domne, ca in intielesulu adeveratu alu cuvintelor Fiiului Teu inbarbatati si spriginiti cu ajutoriulu Spiritului santu sa putem fi neclatiti in sancta unire, si subtu aripile bine cuventate ale alesului, iubitului si unsului Teu Alesandru sa simu una si ma incolo pururea sub decursulu văcurilor.

Cu adinea umilitia, si omagiala veneratiune facu multiamita christianissimului si prea binecuvantatului nostru Imperatu si regelui Apostolicescu Franciscu Josefu I., a carui amore catra fideli romani, inceputa dela gloriosulu strabunulu Augustissimei casei Imperatesci a Austriei, Divulu Leopoldu I. este sevarsita si consumata: asiediendu natiunea romana in libertatea civila, si incoronandu capulu, stalpulu si pre stapanulu religiei G. C. in Transylvania cu Marirea Primatiei seu Metropoliei. — Intărescelu Domne a totu puternice pre Augustissimulu Imperatu in intieptiunea lui Salomon, si in deplina sanitate; tienelu cu inaltiata socia Elisabeta Imperetesa Princesa si Regina sa ajunga dea dreapta Inaltiei Sale vresta lui Mathusalem, decorézelu Domne cu marinimitatea si indurarea Imperatului Titu, ca dupa inelesulu Maiestatei sale religiosu, si foarte moralu: Unitis Viribus impreunati in religiune in moralitate si in cultura, — subtu parentiesca privegiere si ocarmeire a primatului Transylvaniei G. C. sau Escentenii Sale Domnului Metropolitului alu nostru Alesandru Sterca Solutiu, sa putem si creditiosi supusi Imperatului si inaltiatei case Domnitore a Austrii si urmatori nostrii.

'Eta Escentenia Ta Prea Santite Domne Archi Episcope, cu acestea sincere si adeverate simtiri de multiamita catra Dumnedieu, si catra Prea binecuvantatului Imperatu alu nostru, cu cea mai pia veneratiune a inimii descoperita, bucuranduma cu

toti Preotii Protopopiatului Gyergyo din Secuime-umilitu am cugetat a fi lucru cuviosu, ca la Angerulu pacii, la isovornulu fericirei si luminarei natiunei romane a me apropia, dorindu din tote puterile susletului, ca pentru sempiterna aducere aminte, in totu anulu diua a 5a lunei lui Maiu in care fu norocita Escentenia Ta a depune omagiulu Archiepiscopiei in Viena, spre a da multiamita de laude lui cuvenita, si Imperatului, se se serbeasca cu o festivitate religiosa in bisericile G. C. din Transilvania, care cu unanima cointelegera a M. capitulu din Blasius, dora fara de impedecare saru putea dobandi din indurarea Imperatesca, priu partinirea celsissimului Ministeriu Imperatescu.

'Ertama Escentenia, caci cu neputintiele cuvinte loru mele am avutu indreneaala a me apropia catra prea stralucita si multu binecuvantata persona a Escentenii Tale, siindea limba cea dulce romana nu o amu pututu suge din tietiele maicei mele, nice in copilaria mea nu am avutu prilegiu a invatia; — totusi pe lunga dorulu inimei si de exemplu naturei m'am indemnalu: vediendu cumca si spiculu graului incarcatu cu semintia, asea si pomulu cu poame frumose sa pleca catra pemantu, sa deie multiamita pamantului, caci au pututu dobandi din grasimea lui indestulita umediela spre rodire, si cu acestea evlavióse simtiri de bucuria si de multiamire, ea unu nemernicu am facutu destulu instinctului susletului meu, si precum in minutulu, in care fui norocosu a intielege Inaltiarea Escentenii Tale la Marirea Metropolii, intre pie suspinuri, si lacrami de bucurie, am cuventatu cuvintele acestea angeresci: Marire intru cei de susu lui Dumnedieu, si pre pamantu pace, si intre ómeni bonavoie; asea nu voiu inceta cu cele mai fierbinti rogatiuni si jerfe a me ruga tatalui celui crescu, ca Escentenii Tale din indurarea sa cea dumnediesca, sa daruciésca vietia indelungata plina de sanitate intréga in puterea trupului si susletului fericita, si pasnica ca intonandu óra lucrarei Archi Apostolii Escentenii Tale, dela Dascalulu celu dumnediesc si Mantuitoriu nostru Isusu Christosu, intarit pentru fericirea turmelor incredintiate se ne conduce la fericire si fratiesca amore scl. —

Celu mai umilitu capellanu Aron Boer
Protopopu romanu in Gyergio.

JOCURILE GIMNASTICE LA GRECI.

La Greci preste totu erau patru jocuri gimnastice: olimpice, isthmice, pythice si nemeice.

Iocurile olimpice erau cele mai solenne, mai pompose si mai faimose; la aceste conviné elinii din tóte regiunile contineatae si insulane. Se serbau totudeauna la al' patrulea anu var'a la Olympi'a in provincia Elis; si pentruca nece unu Elinu d'en principii politice se nu pota si eschisa dela impartasirea la aceste jocuri: pe acestu tempu se desigé unu armistitiu, unu feliu de pace Ddiésca, carea se incepé cu catuva tempu inainte de a se incepe jocurile si durá catuva tempu ineo si dupa inchierea acelora. In acestu tempu santu templulu lui Ianu era inchisu; armele odigneu; ur'a natu-nale si privata facé locu unoru sentimente mai dulci si mai blande; animele pre'n comun'a adorare a Zeiloru cum si pr'en nearbitraria admirare a triumfatorilor se legau mai tare de olalta — cele neamice puneu fedu de amicétia; se renoiéu ospitalitatile vechi de'n tempii parentiloru; se innodau legaturi noue; se nutré si inainta simtiulu formosului, in fine: se escita unu respectu spre totu ce e gloriosu, maretii si naltu.

Iocurile olympice dar' erau cele mai momen-tose si mai tare cercetate; ele erau consantite Zeului (Jupiter) ólimpicu, carele in Olympi'a ave unu templu maretii, in carele erau locate cele mai renumite colone ale acestui Zen lucrate chiaru de man'a artistului Phidias din auru si osu de elefantu. Templulu sta in cerculu Altis in o paduricia santita de o intindere mare si incungiuata cu muri. Acolo — afar de acesta — se mai asta inco unu templu al lui Here (Junone) unu altu templu al Hestiei (Vesta), casa de adunantia a Senatului, unu theatru; mai statera inco intr'insulu multe alte edificii pompose, cum si o nenumarata multime de statue de a le Zeiloru, eroiloru si athletiloru*), care ca daruri de consecrare sierbeu spre infrum-setiarea Basericelor si a paduricei. Mai alesu statue de Athleti se aflau in numeru fórtate mare, pentruca era anumita lege, carea demanda, ca luptatoriloru, cari in jocurile saute au reusit de

triori de triumfatori spre amintirea rumorei acelora se li se redice statue.

Templutu lui Zen (Zeus, Ioie) Regele Zeiloru era edificata in celu mai maretii stilu, incungiuata de colóne asiedalite in siru doricu**) Vestibululu acelua era implusu cu daruri de consercare, cu tronuri, statue, trasuri (cara) de bronzu si tripoduri. In lantrulu templului se vedé colossulu celu manuu alu Zenului facutu de Phidia; carele intrecé pe tote celealte capete de opera, cu care era acela decoratu.

Iocurile se faceu pe unu locu mare oblu, carele se impartia in doue despartieminte. D'entr' aceste acelui mai lungu era destinat pentru alergatorii cu trasurile, si se numé Hippodromos; cela altu se chiema stadiu; pe acesta se facea luptele si alergaturile pedestre de intrecere. Afara din loculu luptei in siruri nevesibile in jouru siedéu privitorii; jude-catorii luptei, carei pre'n unu juramentu serbatorescu devuén a se oblegá, cumca voru urma cea mai strinsa nepartiniare in judecata, si avéu loculu intra ingraditurile stadiului. Dupo ce Zeiloru inco noptea li s'ar' si offeritu sacrificii mari si solenne, numai decatul cu resarirea sorelui se si incepéu jocurile de lupta. Luptatorii, cari erau goli si si-unsera corpulu cu oleiu, pasiú ina'nte si luau pe Zei de martori, cumca ei suntu in destulu pregatiti spre aceste lupte; acum déca dupo intrebarea apriata a preconului (heroldul) óre potele loru cineva arunca, cumca ar si portat, vre odata fere (adeca ar si fostu prinsi) séu ar' fi dusu o vietia petata, nu ar si urmatu nece o accusa, numai decatul se incepéu jocurile. Acele, pentru aceia, cari avéu asi-cestiga premiu de invingere pr'en lupte pedestre, constau: in alergare pe intrecute, in lupta cercuala (trantiturá, smancire) in aruncarea cu disculu, in busitura (pumnare), in saritura dupa tactica de musica a flautei. Busitura era periculosă, deorace luptatorii de almentrelea goli, manile si bratiulu si lu ranéu cu plesne de loviturí, si siinduca nu le era ertatu a se prende cu mana, ci numai a se lovi: asia adesse ori se casiu-

*) Atleti se numiau aceia, cari se destingeau in jocurile publice de lupta.

**) Asiediarea colinelor in siru doricu e cea mai simpla si in tempii cei mai vechi singura numai usuata, colóne astfelii asiediate se destingu pre'n taria.

nau plessuri tare periculose. Busitur'a se si numera intre cele mai crude deprinderi si de catra cei nobili forte pucinu se essercéu. Disculu avea forma de o rotila rotunda, tare si neteda facuta de'n metallu ori pétra, la care se cerea atatu putere catu si desteritate spre a se puté asvirli pen' la o tienta anumita. Triumfatoriu era acel'a, care disculu lu poté aruncá mai departe. — La lupt'a cercuale seu trantitura se peste că invingatoriulu celu pucinu de done ori se isbésca la pamantu pe contrariulu seu, si pen' atunci se'l detinea diosu pen' candu se va deschiara de invinsu.

Alergaturile cu trasuri inca erau periculose. Conducatorii trasureloru setéu in transurele loru, si dupace li se dă semnu, numai decatu deodata se aruncau cu inhamaturele cele selbatice pe drumul Hippodromului. Fiinduca totudeauna unulu se stradué a preveni pre celalaltu: asia unele trasuri se sfarmau pre'n lovire si adeseori conducatoriu cadiendu se vatemá tare seu chiaru se omorea. Langa tienta setéu doi stalpi, peste cari trasurile avéu de a trece cu o iutiála de ventu, de orace dupa legile luptei dedoue spredice ori avéu a messurá acelásium drumu. Pre langa luptele de intrecere pedestre si cu trasuri se faceu intreceri si pentru lauri de triumfu in artele cele mai blande ale Muselor. Cantaretii, flautisti si pasiúla medilociu cu proaduptele loru poetii si predau opurile si rivalisau pentru primatia; concepatorii de opuri scientifice legeau franturi d'en compusetiunile loru; pe scurtu: in spatiulu de cinci dile (pentruca atatu timpu tienéu jocurile olimpice) privitorii avéu ocasiune de a luá parte mai la tóte acele plăceri si bucurii spirituale, care potu incanta o anima nobile si i-potu insufla unu indemnu de imitatiune. Dobendirea premiului in aceste jocuri cestiga o rumore neuitavera nu numai triumfatoriului ci si patriei aceluia. Si in ce stá acestu premiu? in o corona simpla de'n ramuri de oliva!

Diu'a de'n urma a festivitatiei era destinata spre incoronarea triumfatoriului. Solennitatea se deschidé pre'n sacrificii pompóse in bercurile sancte; preconii faceu populului applaudatoriu conosciutu numele si locuint'a triumfatoriului; judecatorii de lupta le impunéu serbinte dorita cununa, si imbracati in pompa, cu ramuri de liniu si petrecuti de canteculu flautelor ambala pe'ntre popululu applaudatoriu; amblarea unii o facéu pedestrii, altii calare au in trasuri; multimea incantata nu joé a arunca flori asupra triumfatorilor si ai incórona. Dar' nu fura singuru numai aceste semne de onore, cu care se decóra unu triumfatoriu de Olympia! la re'ntorcerea aceluia in patria lu acceptau nove semne de onore. Confratii sei vedinduse pre'n trinsulu gloriati, lu duceu in triumfu i-cantau panegirice (versuri de lauda) si i-consecrau statuile sale la Olympia.

Computarea in Grecia dupo Olympiade se incepui in a 777 a. c.; perioda dela o Olympiada pen' la alta cuprindea patru ani dupo socoteala nostra, pentruca jocurile totu la al' patrulea anu se serbau odata in lun'a lui Iuliu.

Celealte jocuri de lupta ale Grecilor incose serbau astfelii; totusu cele olympice fura totudeauna private ca cea mai momentosa, mai genina si mai generale serbatore populare.

Blasius, 30. Maiu 1854.

I. Russu.

DOUE CERCULARE

de episcopu romanu.

Onorate in Christosu Frate!

Marele solosu, ce spre cultivarea si luminarea nationei romane au adusu Gazeta Transilvaniei cea romaneasca dein Brasiovu dela inceputul ei, e nepretiuitu si cunoscetu de obste la tota natiunea de acea in mai multe renduri am recomandato clerului meu, ca pre unu organu vrednicu nationalu si semenatoriu de lumina; acum dein nou cu atata mai tare o recomandu la totu clerulu si la tota natiunea, nostra cu catu D. redactoru alu Gazetei acestiea, diumetate dein venitulu acestei Gazete sau hotaritul al santi si serbi eara spre unu folosu foarte mare nationale, adeca spre redicarea unei scole pentru invetiarea agriculturiei.

Poporul romanu, carele de obste este plugariu si Agricultore; intre celealte sciintie, mai mare lipsa nu are ca togma de sciintia agriculturiei si fiindca acum de proprietatea pamantului si natiunea nostra se bucura, nu lipsesc alta, ca se adjunga la ferecirea, si la avereia materiala asemenea eu alte Natiuni, decatu ca sesi scie lucra cu folosu mare pamantulu, care sciintia pana acum la nati-

nea nostra au lipsit si de aici au venit, ca romanul nostru pe lenga o quantitate de doue ori asia de mare de pament si asia de buna, ca a natiunilor nemtiesci Irlandesci, si Englezesci etc. au trasu folosu de duoe ori mai pucinu de catu Neamtiulu, Irlandulu si Englezulu, si alte popoara dein pamentulu loru celu pucinu si seraeu.

Togma aceasta lipsa voesce dara si generosulu Redactore al Gazetei noastre dela Brasiov Domnu Iacobu Muresanu prein redicarea unei scoli agronomicice a o redica si imbunatatii in natiunea nostra; si la unu scopu asia nobile national cine a fi dein cleru, care dupa putintia se nulu sprigineasca?

Vestiti dara aceasta poporului, si siindca in daru adjutoriu dela nime nu postesce, silitive cu toti si indemnati pe toti la prenumeratiunea Gazetei romanesci dela Brasiov; si daca unii Preoti, Dascali, Cantori si alti Curatori singuri nu potu rumpe dein pucinele sale venituri pretiulu Gazetei, se se impreune mai cu multi la olalta, si se prenumere; ca cu aceasta insil esivoru face sie multu bine sugendu dein acea Gazeta multa scintia si luminare de minte, si apoi pe lenga acestu proprietatei seu bine, voru face unu bine si mai mare la tota natiunea, adjutandu pre unu vrednicu barbatu pe calea acesta la redicarea unui institutu asia folositoriu la tota natiunea.

Mai incolo se face cunoscutu si acea etc. etc.

Blasiu 1830. Decembre 1853:

ONORATE IN CHR. FRATE!

Inaltulu C. R. Gbniu etc. etc. etc.

Ce scopu nobile si umanu are Reuniunea femeiloru dein Brasovu, pentru spriginirea, si educarea fetitielor celor orfane, remase de acei bravi, si creditiosi Romani, casii siu pusau viatia pentru pazirea creditiei, si alipirei catre Trenulu Miestateli Sale, de obste e cumpascutudulorou; asia dara acesta Reuniune ca unu nobile si pre umanu Institutu national tuturor vilu recomandu ca sei spriginiti in totu putintiosulu modu.

Sciu ca suntemu seraci; si ayemu multe neincungurabile lipse de a plini; inac necu de aceasta,

se nu uitamu, ci catu de pucinu se sierisim, care n'are bani, se da in manele curatorilor sau preotiloru sei bucate, grau, cucuruzu, ordiu si altele ce va ave, si aceste strengendule si facuedule bani prein protopopii locurilor au deadreptulu sei tramita la Reuniunea femeiloru dela Brasiovu, sau sei tramita incoace spre ai tramite la loculu seu.

Eara siindca Reuniunea femeiloru dein Brasiovu au datu afara in folosulu si spre inmultirea fondului acestui Institutu o brosura sau carticica dein doue parti statatoria, care nu numai cuprinde o istorioara placuta a Reuniunei acesteia, da si ratiochinu despre toate percepziunile, si erogatiunile institutului cu alte interessante lucruri, si corespondintie, ve recomendam tare, ca si insive, si prein alti se ve nevoiti a se cumpara Brosur'a aceasta, a carei folosu e menitu pentru fondulu orfanelor feticie Romane, ca cu aceasta faptu nu numai acela, care cumpara o brosura de aceste, isi castiga sie o carticica placuta si de importantia pentru cei ce se interesaze cu trebile nationale, da de alta parte face unu ajutoriu prea folositoriu la unu institutu asia philantropicu nationale. Pretiulu acestei brosuri sau carticica este 1 f. m. c. pentru ambe partile sau tomurelele, si se poate tramite oblu la Brasiovu ~~mai incase~~, si dupa ~~tramiteas~~ ~~primiti~~ de locu se va tramite partea 1. a brosurei si indata nu peste multu tempu si a dou'a parte.

Blasiu 2. Februar 1854. s. n.

Sub. Alexandru.

LA INTRAREA IN BLASIU:^{*)}

I.

Trecentulu vi pre tristu
Venitoriu pre'ndoitu.
Ahi fratitai mei romani!
Incisii de dusmani.
Poti anima oh! plange.
Versa lacremi de sange,

^{*)} Aceastu, cantaresc sa facem de una psalmu român din manu apparten, la audirea despre intrarea revolutionarilor in Blasiu in an 1848.

In asia tempuri de rele
Suferi dureri pre grele

II.

De'n seculi ne luptamu
In lacremi ne scaldamu,
Si inca alu nostru vadu
Nu ni s'a serinatu.
Poti anima oh plange etc

III.

De animi facatoriu
Amor insuflatoriu,
Spre Natie si Tiéra,
Aceste oh ! nu-mi piéra;
Tu Domne de popora.
Dreptateati se resara

ПЕТРУ РАРЕШЬ.

Новель історікъ.

ЛАНДА.

(Каптъкъ.)

Де пъ ачеаста Шентелічі, а в континат а чети прокетареа Dipрептъцеі адресатъ кътръ тоді Moldo-Romъні, пріп каре еспіпнеа, пре къмъ Стефъніцъ п'ял лъсат піні вп фіз кіропомъ, апоі къ тоартеа са стінгънд-се dinastiea лві Dрагош, репрезентанції дереі съпт кетаді а се адна ла Съчеава спре а авеа д'інтрѣ воері пе чел таі вредникі де а пърта короба ші спата лві Dрагош, таі авес кънд стреінії, bezind деара фъръ къштепіе ші тэрвзратъ де петълдътире, din прецъръ amenindъ аі жпресвра марцініле. Полонії рекламъ Покъдіеа, че къ съпделе ші вістеріїле сале Moldova de зп вѣкъ ав ресквіпърат'о; Трансідавії черз а ретраце конвендіеа пріп каре ерав date жп dicpozi-діеа Moldovei четъділе Кюкелъ, Чічоа ші Балваніос, зnde Domnii дінеаз гарнізоане ші авеа денпзес вістеріїле дереі ші але воерімо; Татарії ші Торчії

претіндеаз четъділе Кілія ші ачеа Альъ, ші кіар фрадії din Ромъніеа, воеа ани рестаторічі тар-дінеле дереі пъть ла апа Сіретълві.

Деакъ еспіпнеа ачестор таі еспіпменте респіпдеа житре тоді о спорітоаре жпгріжіре ші тірапе, жпфъдошпвле вп вітора жпкъ таі не-феріче, авзіреа, къ къ тоартеа лві Стефъніцъ с'аэ стінс віда лві Dрагош, аз фост пептъръ Domnina о разъ фулцерътоаре, каре аз ятінат житнери-къл тістерівлві че de атъца ани пърта жп ішіма ei. Тръгънд-се житр'о парте, мама лві Петръ аз къзт жп цепнікі ті аз кетат аспира філзлві еі ацтвръл Пропіеа, жпцълепчвнеа ші повъдзіреа, спре а kondыче ла каптътъ доріт а еі съптъ жп-сърчінаре. Кънд Петръ, житрътат пъпъ ла градзя чел таі палт, де періколъ жп каре пъттеа патріеа са, прокета пе тоді пескарії де а се жпартма жп шась ші алера житръ апърареа дереі, еар ел жпевні воеа а терце ла Съчеава къ скопъ жп-доіт: а чере леце пептъръ Ілеана че аз фост він-тіма пелецірілор лві Стефъніцъ, ші а къзта ока-зіне пріп фалте стрълачіге а се фаче вредник de сімпатіеа ei. Domnina, че зрта а пъстра секретълві, апътте спре а пілні а еі палтъ кетаре. С'аэ впітв къ пропіпнереа філзлві де а kondыче кіар ea не асть жвле пъпъ ла Съчеава, пептъръ каре се десь а фаче а еі прегтірі де къльторіе, еар Петръ ші ветеранъ Черніат, че авеа а kondыче жп асть еспедішіе пе арташі, аз ръндвіт а се житрі вадзріле трекътоаре ші къ паланче котвзла че жп-фъдоша вп фелів de четъдів. Шентелічі, адао-сь амініреа а се пъзі фоарте вп пътні de дыш-тани жпартаци, чі ші де ачеа асквіші, din каре чете вітероасе de стреіні ръшаші de ла Стефъ-ніцъ, с'аэ ръспіпдіт пріп тоатъ деара, ші съв deосеніте форме чеаркъ а о жпвълві ші а житрътата жп інтересъ жппресвръторілор.

Ла асть ла реамінг, Петръ amintind'ші de пелегрінъ егрън, а кървea чеарть житрервпсесь веніреа васлі, іл кетъ жп тінгъл, кънд ачеста, превезінд фіртва, че змъла съ прорвши, черка а се фаче певъзт ші се есквза къ даторіа са чел кета а. нз житрізіе аз съв пелегрінацъ ла Іер-салім. Dar Петръ, але кървіа препъсврі ацвпсеръ а се фаче фаптврі сігзре, апкънд пе Маласпіна de гага, чеї акопераа үзмътате де фадъ, о трасъ къ аша пітере, къ скодін'о de пе капі, і ствальсь tot-o-dать барва тінчівноась ші костівъл de пелегрінъ, лъсънда'л. Жп а лві портв падіонал de Браво Венедісан къ доъ пітпаре ла бръв!

Зп стрігът de тіpare, діспрецз ші де феіріе, прорпнс din тоате гвріе, тоді дѣнд въстъ ас-
пры, я'ар фі свгrymat' deакъ Петръ, пъстръndz'а
пептру о педеапсь таі таре, нз я'ар фі апърат,
пептру къ жп ачел тіnт, кънд Ілеана із възз
жп а лві патвралъ фіпдъ, реквоскъ жптръпса
не ходъл пеленгіт, кареле аз зврлтіт а еі ръпіре
de не тортилтв таічей сале, ші амв, квріпсь
де о поэ спаітъ, къзз лешінатъ жп брацеле лві
Черінат.

Маласпіна, кареле жптъеа оаръ аз жпкъпт жп
о кврсь din каре нз ера птіодъ de а скъпа, н'з
предът пъдежdea ка ферінд съ нз трагъ къ cine
дрепт bendetъ не жертва че аз фост меніт жпжв-
ріреі сеаз жпвепінріеі, дрепт ачееа, пе кънд тоді
се сътвеаі despre модъл къльторіеі лор, че аз
пропзс а о фаче пе лак къ амв васеле, жпдреп-
тънд-се пе ла Галаді ші de-аколо нъп'ла Гертіна
не Сірет, вnde столвл жптаршілор авеа съ жптъ-
реаскъ гарніzона, ші съ des ne Маласпіна жп
тъна жвдеглаві, еар Петръ къ Domnina, къ
Черінат авез а контіора а лор мерцере ла Малас-
піна, фолосінд-се de а лор оквпадіе, скоась din
decasaii сы кътіа къ тігма чеа incendiary ші къ
гівъчіе о арпкъ жп варка чеа тікъ жп каре аззіце
къ авеа съ жптре Петръ къ Черінат, ші каре,
дзпъ тречерера de кътева оаре, nezmіntіt ар фі
арс'о къ ачеі din нъзвтвз еі.

Кънд вені шіпвтвл жпваркъреі, Петръ оръл-
dзі а се лага Маласпіна ші а се арпкъ жп
варка чеа таре, жась Ілеана протеста din тоатъ а
еі птіере, de а се афла ла уп лок къ ачел пелен-
гіт, претінзінд къ ел, пріп а лві фартече, жпкъ
ші атвиче ар фі птіт деплін скопвл пеленгіріеі
сале, жпкът къ тоате рягътіпціе, жппротівіріеі
ші концівріріе, Маласпіна с'зз лагат de катаргъл
варчеі чеі тічі ші, преквт пескарії жптрътаді
асвпра лві зічеаі, къ фада спре Іервасаліт ка съ
вадъ de департе пе чеі doi крвчіаді de пе твп-
теле Голгота. Жп теззл діпетелор ші а въл-
стътврілор ачестві bandit, кареле се възз пріпс жп
а лві проіріе кврсь, жп теззл жпdemnівлі че'ші
фъчеаі тіліанії пескарі, транспортаді жп арташі,
ші къ спогла резвелік а вчітвзлі de арамъ,
пропышіді de Петръ, че din тъна стегарівлі
апкъ bandiepa Moldovei каре воюась флатвра жп
аерзл че ліп, tot столвл пврчесе пліn de ент-
сіасітъ.

Dominna къ Ілеана ші Черінат, се жпвркъръ
не васзл статвзл, браці de пескарії ръпаші жп-

трз апърапеа тарціпілор. Васзл жппіпс ші de
кврсь апелор лві Brat'se ав пілтіт ренеде, фіечіп
ші азгвра de віne ші плапвіа тії свкчесврі феріче.
Дзпре ачел вас звта варка, жп каре Маласпіна
ера легат, ші de обосаль ші de цемете се пвреа
лешінат. № търгіз жпсъ павігаторії къ тіpare
се трезіръ de прорвтпераea incendiavі барчеі, че
de-o-dатъ се квріпсъсе de флакъръ ші се жпвъ-
лі de уп фвтв жпdecіt пегръ, жпкът жпптрашій
ръпеде тъндз фвпіа че о лега къ васзл статвзл,
аэ скъпнат не ачеста de перікол. Дзпъ че се
ръпі фвтв, de варкъ нз се ведеаі декът къдіва
тъчіпі ші дандврі рапа пілтінд, дар de Малас-
піна пічі о звтъ, піме н'з фі квсетат къ ачест
ходъ аз штіт аші decnoda овегіле ші легътвріе,
ші mai nainte de а прорвтп incendiavі, аз съріт
жп апъ, жпотънд ка о пасере апатікъ. кънд de
desvpt кънд de-асвпра апеі, пъпъ аз ашіс ла уп
арпінш, вnde жптре папвръ с'зз міствіт, апітептвнд
оказіа фаворавілъ а тъпгвріеі сале. Пъпъ вор
ацвпце къльторії пе Dzпtре пе ла Гертіна ші
mai департе, поі 'і vom пропыші ла Сачевъ, вnde
се десвтвеаі жппрецврърі фоарте греле, жп каре
се афла деара.

(Бртэзъ дірептатеа din Раремъ.)

ЛА МОРМЕНТУЛ

І З І

ІОАНЕ МОЧІОНІ DE ФЕН,

каре a реносаіt жп 25/13. Mai 1854.

Ромъп de віцъ, жп тімпії Ромеі веke,
Дин цепвлів лві Счевола, лві Мачів чевз фыітосз,
Ші, каре'п ромъпітне пвді афлі ачі пвреке,
De кътв жп Хэртвзакі, воерз веkів, цеперосz!

Te-ai десз пе калеа сортеі, пе каре тоді вомт
терце,

De ші нз тоді ка тіне, къ квсетз ліпштіт;
Къчі тбртета алз тез пвтme din inimi нз пілз
шгерце,

Ка упзрз че-ai фостз pazimt ж' уп попзл
пврсітъ:

Авемъ ші поі ромъпії din глоrіе стрвввпъ
Ачесте дозе петре d'зпз сквтпз търгврітарз;

Къчі вітрега үрсітъ din enlendida козынъ

А въндеі постре үнте а ствльс ч'а фостъ таі
раръ.

Шакет не таі лінсірътъ д'о попіле трепіль
Пріп тóртеа таа Мочіоні вътръл праа те-
рігатъ!

Та пв трекші, ка алдій, ма каста чеа етрыпъ,
Чи кътъ аі стагъ дп якте, иъчіспеаді аі аматъ!

Ка въз дештептъ пърінте ла фії дъйтші кълатръ,
Дп кътъ еі въ скіпода ка стеле стръльсескъ,
Моделъ фіндъ дп фанте, дп къмпътъ іші месръ,
Ценії, карі ді адміръ попоръяа ротънескъ!

Желіді н' ачестъ пърінте крештіні де вер че
каль,

Къчі елв а фостъ въз фулкъз аз чоморъ скъпътоді;
Сърачії карі дп ліпсе джітрат дп а ліі ишъ,
Д' аколо зіоа, пóтреа ешиаа ажтароді.

Желідіз воі орфапе, къчі елв ва фостъ пърінте,
Дъндъ съмъ цеперосе ла востре іннітъте,
Жълеасъзъзъ тотъ ротъпъяа, фіндъ патронъ
фервінте

Алг літвеі ші крединдеі, дп каре са пъскатъ.

Не пеатръ съ се скръ: „Аічі се одихнеште
Ioane de Мочіоні върбатъ преаферічітъ.
Че ші дзпъ а сеа тóрте дп інімі тօтъ трыенітъ,
Фіндъ де пъчіспе'ші а фостъ педеспърдітъ!“

ФОНДЫЛ

пептъ тіпъріеа кърділоръ романе фолосітобре
къ предъ кътъ се поге таі ефтінъ:

„Ръбрікъ деосевітъ языгъ „Fondul Резнівні
Фем. Р.“

Аз таі контрівітъ ла fondul ачеста преп-
теръндесе ла къртічелеле Резнівні ғрънтороле ші
зрънторій віне сімдігорі:

Din Песта, жіндаръ ла пріма автандаре, пріп зелосылъ	Ioane Поповіч Дешепанъ:
И. О. Д. Теодоръ Аарон, капонікъ	1 ф.
DD. Атанасіз Мариенескъ, жърістъ	1 ф.
„ Петра Нечішіба технікъ	1 ф.
„ Ладислав Лазаръ жърістъ	1 ф.
„ Нетръ Вентер „	1 ф.
„ Михаіа Бандічів, теологъ	1 ф.
„ Йосіфъ Креців „	1 ф.
„ Ioane Молдованъ „	1 ф.
„ Олімпій Барволовічъ теологъ	1 ф.
„ Васілів Папіз теологъ	1 ф.
„ Лазаръ Балд тіпографъ	1 ф.
„ Ioane Ваніз жърістъ	1 ф.
„ Ioane Мітовскі пегздътторъ	1 ф.
„ Ioane Поповічів Дешепанъ	1 ф.

Съма тоталь 14 ф.

Дела Шомкѣтъ Маре дистріктъз Ретеаглзі
тірін етърпінда D. адіспектъ жәдіділаръ Ніколаевъ

Dna Рафіла Гридіанъ	1 ф.
„ Maria Порудів	1 ф.
DD. Ладислав Ватіанъ	5 ф.
„ Атанасіз Катонъ	1 ф.
„ Стефанъ Білчіз	1 ф.
„ Георгіз Попъ	1 ф.
„ Стефанъ Борошъ	1 ф.
„ Васілів Катока	1 ф.
„ Ioane Станъ	1 ф.
„ Васілів Попъ	1 ф.
„ Demетріз Мэрьшіанъ	1 ф.
„ Ніколаевъ Попеів	1 ф.

Съма totale 16 ф.

Адъзгъндъ съма пъвлікатъ дп Фоя №.
24—25 а. к. паціна 126, препътератъ пріп стре-
льчіта фаміліе de Хэртвзакі, пептъ 44 есемн.
44 ф. т. к., фаче . . . . . 74 ф. т. к.

(Ва 5рта.)

NB. Не ръгътъ ка съ пі се трімітъ пътеле
препътерапілоръ спре скопълъ пъвлікъреі дп фа-
віоре ачесгей ръбріче.